

registre, er iøvrigt netop 100 år gammelt, indført i Frankrig ved et cirkulære af 6. november 1850 og derfra udbredt til andre lande. Det ældre centralregister havde vist sig for besværligt, skønt en snedig politipræfekt omkring 1835 ved hjælp af kartotekssystemet havde udvirket, at 2 mand kunne overkomme det samme som hidtil 14. Ideen til fødestedsregistrene skyldtes prokurøren i Versailles, Bonneville de Marsangy. Siden 1899 har reglerne om strafferegistre og — attester været givet ved lov.

Opmærksomheden skal henledes på en betænkning om *nordisk lovgivning om erstatningsansvar*, der nylig er afgivet af professor *Henry Ussing* som et foreløbigt resultat af et nordisk samarbejde. Betænkningen, der ledsages af en fællesindstilling fra de delegerede i samarbejdet, gennemgår hovedtrækkene af de nordiske landes erstatningsret med særlig vægt på muligheden for at fæstne retstilstanden i lovregler. Kun enkelte steder berøres sammenhængen med strafferetten, men det siges dog tydeligt p. 35, at arbejdet med at lovgive om erstatning uden for kontrakt »ikke kan gennemføres uden føling med strafferetssynspunkter«. »Erstatningsret og strafferet, der historisk har fælles rod, er vel i nyere tid blevet meget forskellige i deres grundpræg, og der har været en tydelig tendens til principmæssig at holde alle straffliggende synspunkter ude fra erstatningsretten. Ud fra det syn på lovgivning, som er udtrykt her, kan man imidlertid ikke følge den nævnte tendens. Både straffelovgivning og erstatningsret tjener samfundsformål, for en del endda de samme, og ialfald på områder, hvor begge slags regler kan tænkes brugt, bør der ske en samlet overvejelse af problemerne.« Som et område, der kræver en sådan rådslagning, nævnes p. 44—45 ansvaret for uagtsomt forvoldt personskade og for handlinger, der fremkalder fare for andre, uden hensyn til om skade sker (sml. straffelovens § 252).

K. W.

FINSK KRONIK.

Den 5 maj gavs verkställighetsförordningen till lagen om *avbrytandet av havandeskap* av den 17 sistlidne februari, som trädde i kraft den 1 juli 1950. Havandeskap kan med iakttagande av stadgandena i denna lag med kvinnans samtycke avbrytas:

1. När på grund av sjukdom, kroppsslyte eller svaghet hos kvinnan havandeskapets fullföljande eller barnets framfödande skulle medföra allvarlig fara för hennes hälsa i kroppsligt eller själsligt avseende; och skall vid bedömandet av denna fara jämväl synnerligen svåra levnadsvillkor för kvinnan och övriga förhållanden, vilka inverka på hennes hälsa, beaktas;

2. När kvinna hävdats under förhållanden, som åsyftas i 25 kap. 4 och 5 §§ (våldtäkt och hävdande av en kvinna, som är medvetlös eller oförmögen att försvara sig själv) samt 22 kap. 1 (blodskam mellan personer som äro i skyldskap med varandra i upp- och nedstigande led), 3 (blodskam mellan hel- och halvsyskon), 8 (lägersmål med en avvita kvinna) och 9 (förmående av en kvinna till lägermål genom att utnyttja hennes värnlösa eller nödställda tillstånd eller ekonomiska beroende av gärningsmannen) §§ eller i de fall, som avses i sagda kapitels 6 § (lägersmål med fosterbarn, myndling, elev eller annan, som intagits till vård eller förvar i allmän anstalt, ifrån fosterföräldrars, förmyndares, lärares, uppfostrares eller inrättningstjänstemans sida), där gärningen inneburi ett grovt åsidosättande av kvinnans handlingsfrihet, så ock alltid, när kvinnan vid hävdandet ej fyllt 16 år; eller

3. När med skäl kan antagas, att kvinnan eller det väntade barnets fader äger sådana arvsanlag, som komme att hos avkomlingar förorsaka sinnessjukdom, sinnesslöhet eller svår kroppslig sjukdom eller svårt lyte av annat slag (1§).

Utän kvinnans begivande må havandeskapet avbrytas allenast där kvinnan på grund af rubbad själsverksamhet saknar förmåga att lämna giltigt samtycke till åtgärden (2 §).

Då kvinnan hävdats under förhållanden, om vilka förmåles i 25 kap. 4 och 5 §§ samt 22 kap. 6 och 9 §§ strafflagen, må avbrytande av havandeskap icke äga rum, med mindre brottet, så vitt möjligt, åtalats eller detsamma utan dröjsmål anmålts till åtal.

Då havandeskap avbrytes på grund av att kvinnan äger i 1 § 3 punkten nämnda arvsanlag, bör i samband med avbrytandet jämväl sterilisering företagas, där ej vägande skäl däremot äro (3§).

Samtidigt med ovannämnda verkställighetsförordning har givits verkställighetsförordningen till lagen om *kastring* av den 17 februari 1950, som även trädde i kraft den 1 sistlidne juli och ersätter de hittills gällande stadgandena om kastring. Enligt denna lag kan en person utan att han därtill samtyckt kastreras, om han genom laga kraft vunnen dom befunnits skyldig till brott eller försök till brott, som utvisar, att han på grund av sin könsdrift är för annan person farlig. En själsligen undermålig eller varaktigt sinnessjuk person, som vårdas i sinnessjukhus eller därmed jämförlig anstalt, kan underkastas denna åtgärd om han på grund av sin könsdrift är farlig för annan person och tillförlitlig utredning härom har blivit framställd (1 §).

Kastrering av person, som äger rättslig handlingsförmåga, kan, ändå att de i 1 § nämnda förutsättningar saknas på dennas egen an-

sökan tillåtas, där med skäl kan befaras, att han på grund av sin könsdrift komme att begå brott eller att honom till följd av könsdriftens abnorma styrka eller inriktning skulle åsamkas själsligt lidande eller annan allvarlig olägenhet (2 §).

I lagen av den 9 sistlidne juni om *benådning* av personer, som varit delaktiga i vissa år 1929 i Kemi stad inträffade brott, stadgas, att åtal, som väckts för delaktighet i brott, vilka år 1949, den 2. augusti i Karihaara eller den 18 augusti i Lautiosaari, i Kemi stad, föröfvats av en församlad folkmassa, skall förfalla och att var och en, som dömts till straff för ovannämnda brott, befrias från honom ådömt straff.

Senaste vårtermin, har vid Helsingfors Universitet på initiativ av undertecknad grundats *Kriminalrättsligt institut*, som har till uppgift att befrämja straffrättslig och kriminologisk forskning i Finland samt befordra samarbetet på dessa discipliners område med andra länder, i synnerhet med nordiska grannstater genom personlig kontakt och utbyte av facklitteratur.

Brynolf Honkasalo.

SVENSK KRONIK.

Frågan om åtgärder mot *olovliga tillgrepp av motorfordon* har senaste tiden tilldragit sig stor uppmärksamhet i den offentliga debatten. Frågan föranledde vid årets riksdag några motioner. I likalydande motioner i första och andra kammaren hemställdes att riksdagen måtte anhålla om en allsidig utredning rörande möjligheterna att få till stånd effektiva åtgärder mot tillgrepp av motorfordon. I en annan motion i andra kammaren hemställdes att riksdagen måtte anhålla om en snabb och allsidig utredning av billånekriminalitetens orsaker och de lämpligaste åtgärderna för dess stävande samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Motionerna hänskötos till kamrarnas allmänna beredningsutskott. Utskotten fann styrkt, att tillgreppen av motorfordon de senaste åren kraftigt stegrats och att snara åtgärder mot dessa tillgreppsbrott voro påkallade från samhällets sida.

I fråga om den sist nämnda av motionerna framhöll andra kammarens allmänna beredningsutskott, att frågan om vilka påföljder, som böra stadgas och tillämpas för att brott av denna art icke skola te sig lockande, redan vore föremål för utredning inom strafflagberedningen i fråga om ungdomsstraffrätten och av fångvårdsstyrelsen i samråd med särskilda sakkunniga i fråga om ungdomsfängelseorganisationen. Enligt utskottets mening borde därför någon ny utredning på dessa